

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de donatori 24 fl., — de trei ori 80 fl.
rândul cu litere garmond.

Svonuri de crisă.

Sibiu, 5 Martie n.

Svonuri de crisă ministerială ne sosesc din Budapesta. Situația în care se află guvernul coaliționist e atât de gravă, încât dacă nu se întâmplă în zilele acestea o întorsătură oarecare, demisionarea guvernului e inevitabilă. Motivul? Banca ungară independentă, pe care kossuthiștii, — majoritatea parlamentară, — o cer mereu, iar guvernul nu o poate promite, pentru că nu o poate da.

Parlamentul ungar esmisesse cam de mult o comisiune specială, care să se ocupe cu chestia băncii și să facă parlamentului propunere motivată în privința aceasta. Comisiunea însă nu s'a întrunit până acum, ori dacă s'a întrunit, nu a luat nici o hotărâre, la insistențele guvernului, care spunea comisiunii să aștepte până va face guvernul întâi pașii de lipsă în chestia băncii, pentru că guvernului îi aparține să se ocupe cu ea și să-i afle modul potrivit de rezolvare. Guvernul a și aflat o modalitate de a se înființa o bancă de cartel în Viena și alta în Budapesta, cu conducere deosebită, dar din partea acelorasi acționari, și cu privire la planul acesta al guvernului unguresc decurg acum de câteva zile pertractările între reprezentanții guvernului maghiar și reprezentanții guvernului austriac. Era deci justă cererea guvernului, ca comisiunea parlamentară, emisă în chestia băncii, să nu se întrunească încă, ori dacă se întrunește, să nu iee nici o hotărâre, până nu se intrună pertractările, cari tocmai acum decurg între cele două guverne.

Nu s'a ținut însă cont de această dorință a guvernului unguresc, ci comisiunea băncii s'a întrunit Marți după amiază la orele 5 și a ținut o ședință furtunoasă. Deputatul

Holló într-o vorbire de trei ore a pledat pentru înființarea băncii ungare independente și a făcut propunere, ca dieta la nici un cas să nu mai prelungească privilegiul băncii austro-ungare, ci privilegiul să înceteze cu finea anului acestuia și cu începerea anului ce vine să se înființeze banca independentă ungară, iar propunerea să fie prezentată imediat dietei spre votare.

Propunerea a fost primită cu mare însuflețire din partea kossuthiștilor cari fac parte din comisiune, dar și din partea celorlalți, cari veniseră în număr mare, ca să asiste la ședința comisiunii, și numai după o energică vorbire a ministrului-prezident *Wekerle*, și după unele deslușiri date de ministrul de comerț *Kossuth*, s'a putut împedeca votarea propunerii, luându-se hotărâre, ca concludusă să fie votat cu altă ocaziune, îndrăgindu-se însă prezidentul comisiunii, să convoace comisiunea iarăși la ședință, cât mai curând.

Conflictul deci între guvern și partidul independist, majoritatea parlamentară, e evident, și ori unul ori altul va trebui să tragă consecvențele: ori guvernul să demisioneze, făcând loc altuia, ori partidul independist se renunțe la luarea unei hotărâri de înțelesul celei propuse de Holló. Lucrul acesta din urmă nu se poate întâmpla, pentru că prea s'au angajat oamenii în favorul băncii independente ungare, mai ales prezidentul camerei, domnul *Justh Gyula*, care aspirează la șefia guvernului viitor, compus numai din membri ai partidului independist, rămâne deci să se întâmple lucrul celalalt, retragerea guvernului, care nu poate să vadă alta în purtarea celor din partidul independist în chestia băncii, decât un vot de neîncredere față de guvern. Și cercurile politice, din Budapesta și Viena, așa și explică situația creată guvernului unguresc în urma celor in-

tâmplante. Toate constată, că în urma celor întâmplante în comisiune, situația politică din Ungaria, și de altcunum înourată, a intrat acum în stadiul unei crise acute.

Consiliu de miniștri. Eri, Joi, la orele 4 s'a ținut consiliu de miniștri în Budapesta, în locuința ministrului de comerț *Kossuth Ferencz*. În consiliu de miniștri a fost discutată situația creată guvernului în urma celor întâmplante în chestia băncii ungare independente. Se crede, că ministrul-prezident va merge la Viena pentru a face raport Majestății Sale despre situația politică. Se vorbește, că ministrii *Andrássy* și *Zichy* și-au înaintat deja demisiunea, încă înainte de a fi luat consiliul de miniștri concludus de demisionare.

Din parlament. În dietă se poartă discuția asupra proiectelor de lege referitoare la reformele de dare. Legea despre dare de case a fost votată, cu unele mici modificări, asemenea și legea despre dare de interese, în care s'a făcut esențială modificare, că nu 10%, ci 5% va fi în viitor aceste dare, iar acum e la rând proiectul de lege despre dare de câștig. Până Sâmbătă se crede, că va fi terminată discuția asupra legilor referitoare la reformele de dare, apoi dieta va fi prorogată până la rezolvarea crisei.

Conflictul cu Sârbia.

În urma intervenției Rusiei, care a făcut atenție pe cei din Sârbia, că în cazul unui războiu cu Austro-Ungaria au se rămână singuri, pentru că nime nu le vine în ajutor, și le-a dat sfatul, să renunțe la despăgubiri teritoriale, cari nu li se pot da, lăsând aplanarea celorlalte divergențe în grija puterilor mari europene: situația s'a schimbat cu desăvârșire în Belgrad, capitala Sârbiei. Lumea nu mai vorbește de războiu, proiectata concentrare de trupe a fost contramandată, și un spirit de pace stăpânește sufletele oamenilor, cari până eri țineau pumnul ridicat și îndreptat spre Austro-Ungaria.

Sârbia deci a cedat, a renunțat la cererea ei de a i se da compensațiuni teritoriale, și va fi foarte mulțumită, dacă i se vor face unele favoruri de natură economică din partea Austro-Ungariei. O notă oficioasă va fi trimisă tuturor puterilor mari europene, spre a asigura pe conducătorii politicii internaționale, că Sârbia nu va continua cu politica agresivă față de Austro-Ungaria, ci va lăsa, ca puterile mari să-i pună în cumpănă interesele de existență și se decidă ele în privința aceasta, după cum vor crede că pretind interesele păcii europene.

Acestea sunt ultimele știri so-site din Sârbia.

Sârbia și-a recunoscut slăbiciunea și s'a declarat deci pentru pace, nu pentru războiu, firește, numai după ce s'a convins, că ajutor nu are să primească din nici o parte, și acum va căuta să repare aceea ce a stricat, să afle izvoare de venit, din cari să poată acoperi cheltuielile avute cu pregătirile de războiu, cari au băgat țara în datorii enorme, pe cari le va simți multă vreme.

Pentru regularea celorlalte chestii de natură economică, cari interesează pe cei din Sârbia, nu se va convoca nici un congres al puterilor mari europene, ca ele să afle și să stabilească modalitatea aplanării, ci Austro-Ungaria va urma același procedeu, ca și cu Turcia: va intra în pertractări directe cu Sârbia, și încă acum, cât se poate de curând, nu însă mai înainte de a se fi făcut în Sârbia desarmarea pe întreaga linie.

Acesta e răspunsul pe care lă da Viena la știrile primite din Belgrad!

Și așa, pe când înainte numai cu două-trei zile, atmosfera era plină de miros de praf de pușcă, în Sârbia și la noi, astăzi vânt cald de pace vine, și dintr-o parte și dintr-alta, și resfiră îngrijorările și li-

FOIȘOARĂ.

Răcănel.

Povestire de Edgar Poe.

(Urmare.)

Seara zilei, hotărâte pentru sărbătorire, sosi. O sala măreață fusese împodobită, sub îngrijirea Domnicei, cu toate strălucirile ce se pot închipui. Curtea întregă era cuprinsă de frigurile nerăbdării. Haine și înfățișări, firește erau de mult hotărâte, unii și le aleseră cu o săptămână mai înainte, alții chiar cu o lună. Toate, până și amănuntele cele mai mici, erau în rânduială. Numai împăratul și cei șapte sfetnici încă nu se rostiseră. Pentru ce șovăiau? Era poate la mijloc o surprindere ce pregătiau, eu n'aș putea să v'o descopăr. Mai degrabă ei venea o rede, că fiind pântecoși, le era greu să se hotărască. Ori și cum vremea trecea, și de aceea au trimis în sfârșit după Domnica și Răcănel.

Micii prieteni urmând poruncii, au găsit pe împărat încunjurat de șapte sfetnici, șezând la vin. Domnitorul ca de obicei nu era de loc în apele lui. El știa, că lui Răcănel nu-i place vinul și că dacă îl gustă bietul slut se face ca turbat.

Însă împăratul ținea să facă glume groase și se grăbi să poftescă pe Răcănel să bea, căci vrea să-l vadă vesel.

— „Vino, Răcănel”, zise împăratul îndatăce măscăriciul și prietina sa intrară în odaie, — „ridică paharul în sănătatea prietenilor tăi, cari nu-s de față (Răcănel oftă), și apoi s'auzim ce știi. Nouă ne trebuie măști foarte potrivite — înțelegi, foarte potrivite! — ceva nou, ceva ce n'a mai fost. Că ni-s'a urât de lucruri cunoscute și tocite. Vino bea! Și să vezi, vinul are să-ți agerească mintea și gândirile au să curgă”.

Răcănel se trudea ca de obicei să ocolească cu câte o glumă invitarea domnitorului, dar înzadar. S'a nimerit, că era tocmai ziua nașterii sârmanului pitic și porunca de a ridica paharul în sănătatea prietenilor săi ce nu erau de față i-a stors lacrimi în ochi. A luat smerit cupa din mâna împăratului și câteva picături grele și amare au căzut în băutura...

— „Ha! ha! ha!” rupse a râde cruntul stăpânitor, când piticul oferindu-se a desertat cupa. „Vedeți, ce poate să facă vinul bun! Iată cum își scapără ochii!”

Săraltă bătut! Ochii lui mari erau mai mult decât lumina, căci creierii săi erau foarte simțitori și vinul i-se urcă repede și năpraznic la cap. Tremurând așeză cupa pe masă și privi împrejur ca un smintit. Sfetnicii erau să se spargă în hohotiri la „gluma” împăratului.

— „Și acum să te vedem!” zise cel dintâiu dintr'angii, un boier dolofan.

— „Așa i”, încuviință împăratul, haid', Răcănel și ajută-ne. Măști potrivite! drăguțele, măști potrivite ne trebuie — la toți! ha-ha-ha!” — vorba împăratului ar fi fost să fie iarăși glumă și de aceea trebuia neapărat însoțită de râsul obătesc al sfetnicilor.

Răcănel răsă și el, cam slab și într'aiurea.

— „Vino, vino!” zise împăratul nerăbdător, „nu știi să ne spui nimic?”

— „Mă trudesce să aflu ceva nou”, răspunse cu gândul slăbit, pentru că vinul îl zăpăcise rău.

— „Te trudești!” strigă turbat neomul, „ce va să zică asta? A! mi-se pare, nu ești în toată firea, ian să mai poțesti nițel vin, ține să bei!”

Împăratul turnă de nou în cupă și o întinse către schilod, care-l privea dus și abia găfâind.

— „Bea! îți poruncesc!” sbieră fiorosul împărat, „ori de nu bei — dracul!”

Piticul sta la îndoială. Împăratul de mână se înroși ca focul. Curtenii zăbeau proteste. Domaica albă ca păretele se apropiă de scaunul împăratesc și căzând în genunchi se rugă cu lacrimi să cruțe pe bietul pitic.

Mirat pe o clipă de îndrăzneală feței, tiranul o privi în tăcere. Se părea,

că nu mai știe ce trebuie să facă sau să zică, — în ce chip desăvârșit să-și arete mâna și disprețul. În sfârșit fără să zică un cuvântel, o împinse înapoi cu asprime și-i trânti în fața cupa plină.

Fetița s'a ridicat cum a putut și fără a cuteza să scoată măcar un suspin a săzut iarăși frumos la coada mesei.

Parecă la toți mesenii le era greu, căci tăceau atât de liniștiți, încât auzai sbârâind mușca prin odaie. În mijlocul acestei tăceri adânci răsbătu deodată un glas lin și prelung, dar ascuțit și sorășnitor, care și-se părea că ese din toate colțurile odăii.

— „Ce-ce-ce... ce-mi faci aici tărăboiu?” se răsti împăratul la pitic.

Piticul ca și când s'ar mai fi înfiripat din beție, uitându-se drept și senin în fața păgânului nu răspunse decât strigând:

— „Eu? eu? Cum se poate, eu să fac?”

— „Glasul cred, că a venit de afară”, grăi un sfetnic. „Pare-mi-se e papagalul dela fereastră, își freacă ciocul de sârmele coliviei!”

— „Cu adevărat”, zise îndată stăpânitorul, „ca și când s'ar simți cu totul potolit. „Ei, aș fi jurat pe cinstea mea de împărat, că vagabondul de broscu a scris-nit în dinții”.

Piticul se umflă de răs și își arătă un șir amenințător de dinți mărișori și

niștește sufletele. Intorsătura aceasta de lucruri va fi salutată cu bucurie din partea tuturor iubitorilor de pace, cari cel mult dacă-și vor mai pune întrebarea, că oare aceea ce a făcut acum Rusia, îndemnând pe cei din Sârbia să se astâmpere și se renunțe la orice pretensiune teritorială, nu putea să se facă mai demult? O întrebare, firește, la care nime nu va aștepta nici un răspuns, ci și-l va da fiecare singur.

Din România.

Instalarea metropolitului Pimen al Moldovei.

Duminecă a avut loc în Iași ceremonia instalării noului metropolit al Moldovei și Sucevei.

I. P. S. Metropolit Pimen a sosit în Iași cu trenul de 8 și jum. dim. Pe peron se aflau toate autoritățile și notabilitățile orașului.

Odată cu noul metropolit coboară din tren P. P. S. S. Episcopii Hușilor și Romanului, ministrul cultelor, administratorul casei bisericilor, și alți înalți funcționari.

După primele salutări, părintele econom C. Știubei, a pronunțat o cuvântare, la sfârșitul căreia asistența a izbucnit într-un formidabil ura.

La această cuvântare I. P. S. S. Metropolit Pimen, a răspuns cu câteva cuvinte. În urmă trece în sale de așteptare, unde se fac prezentările.

Apoi se formează un imponent cortegiu, în ordinea următoare: prefectul poliției, protoierul orașului și revizorul ecleziastic, un detașament din escadronul de escortă, I. P. S. S. Metropolit și primarul orașului într-un frumos landou, ministrul cultelor și prefectul de județ, colonelul Mustăț, ca reprezentant al comandantului corpului IV de armată, un alt detașament din escadronul de escortă, apoi trăsuri cu reprezentanții autorităților și cetățenii.

În sunetele clopotelor, cortegiul trece prin strada Gărei, Arcul Academiei, Gloria și Ștefan cel Mare, până la Metropolie.

La ușa principală, I. P. S. S. e întâmpinat de arhiereul Ghenadie, înconjurat de clerul metropolitan, prezentându-i crucea și evangheliile, iar marele vestmantar îi pune mantia.

În urmă, I. P. S. S. se închină la icoane și se retrage pe treptele stranei metropolitane. Dl. ministru Haret citește decretul regal, după care I. P. S. S. ia cuvântul și vorbește următoarele:

Bunilor creștini! În urma îndeplinirii tuturor cerințelor canoanelor și legilor, mă văd azi pe scaunul arhiepiscopal al Moldovei și Sucevei. În aceste momente însemnate din viața mea, văzându-mă întâmpinat cu atâta dragoste și bunăvoință de cetățenii Iașilor, unde s'au conceput ideile cele mai fericite pentru țară, mă simt mulțumit, văzându-mă înconjurat de dragostea voastră.

Am mulțumirea sufletească, de a mi găsi câmpul de muncă pentru neam, țară și biserică la Iași.

Aceasta dovedește misterul hotărârii lui Dumnezeu, de a face să îmi consacru

zilele și timpul meu în această parte a țării pentru ridicarea sufletească a oamenilor și pentru propășirea pe toate căile omenești.

Mulțumesc din tot sufletul întregului oraș pentru calduroasa primire ce binevoiți a-mi face, mulțumesc celor cari au luat parte la această solemnitate bisericească și voui ruga pe Dumnezeu să binevoiască a revărsa darurile sale bogate asupra țării, asupra poporului român și asupra tuturor celor cari au lucrat și lucrează pentru propășirea nemurii românesco.

Bine-cuvântarea Domnului peste voi toți cu al său dar și cu a sa iubire de oameni, totdeauna, și acum și pururea și în vecii vecilor, amin!

Corul intonează „Arată-mi mie Doamne“, după care începe oficierea serviciului divin.

După terminarea serviciului divin I. P. S. S., împreună cu consiliul, reprezentanții autorităților și o bună parte din asistența trec în palatul metropolitan, unde arhiereul Ghenadie Georgescu, oficiază o eclenie, azistat de cor, după care se servește șampanie.

Primul toast îl ridică I. P. S. S. în termenii următori:

„Domnule Ministru! Este în obiceiurile noastre strămoșești, ca în toate împrejurările toți să se adune la un loc, să lumineze poporul pentru trănicia lui. Azi fiind o împrejurare deosebită pentru eparhia Moldovei și pentru mine personal, gândul meu e îndreptat spre acela, care e hărăzit de Dumnezeu spre a conduce țara. Cătră M. S. Regele ne gândim toți la toate împrejurările vieții noastre, pentru că el e care intrupeză în sine demnitatea de stat și viața noastră cetățenească sub toate cerințele și aspirațiile pentru un viitor măreț.

M. S. Regele nostru în toată glorioasa sa domnie s'a ocupat și de podoabele bisericii noastre naționale. Trei din aceste podoabe le avem în orașul nostru restaurate prin stăruințele M. S. Regelui.

Mi-a fost dat să văd cu cât interes ne-a împărțășit sfaturile sale, când am pășit spre a doua Capitală a țării și a Sa. Fiericiți suntem când avem așa suveran și să rugăm pe Dumnezeu să-l facă să trăiască mulți ani.

Trăiască M. S. Regina!
Trăiască dinastia!

Corul intonează „Mulți ani trăiască!“

Dl. Haret, ministrul cultelor, ridicând păharul zice:

„Sunt foarte fericit, că pentru a doua oară sunt chemat a asista la instalarea I. P. S. Voastre. Acum 7 ani am avut onoarea a asista la instalarea Voastră ca episcop al Dunării de jos, eparhia nouă, la care a fost alipită Dobrogea, unde era mult de făcut pentru biserică și naționalitate, și unde ați lucrat ca fiul harnic și vrednic al țării. Țara a văzut și s'a gândit la P. S. Voastră, când a devenit vacant scaunul de metropolit al Moldovei.

Sunteți chemat la un scaun ilustrat de cele mai mari nume, între care și de acela al lui Veniamin Costache, a cărui amintire e încă puternică între noi.

Spiritul lui continuă să domnească în eparhia Moldovei și I. P. S. Voastră sunteți chemat să luați moștenirea lui.

Aveți toate calitățile să îndepliniți această înaltă sarcină, aveți tot ce trebuie pentru a fi unul din cei mai mari Metro-

poliți, și sunt sigur că veți îndeplini toate speranțele noastre.

Rog pe toți cei de față, să se asocieze la păharul ce-l ridic pentru succesul arhipăstoriei Voastre“.

Mai toastează dl. N. Gane, primarul orașului, arhiereul Ghenadie, în numele clerului din eparhie și arhiereul Calist care speră că I. P. S. S. se va gândi la văduvele și orfanii clericilor, și că va lua sub protecția sa societatea clerului din Iași, din care va face societatea clerului din întreaga eparhie.

În urmă dl. primar N. Gane prezintă I. P. S. S. Sale pe cei prezenți cari îi adresează felicitări.

Dl. Stamatoș, directorul ziarului „Fulgerul“ felicitându-l în numele ziariștilor din Iași, I. P. S. S. mulțamește presei ieșene pentru primirea ce i-a făcut și speră, că va avea tot concursul ei în faptele bune ce are de gând a le face. Ziaristul îi răspunde că I. P. S. S. poate fi sigur de sprijinul presei ieșene.

În urmă asistența s'a împrăștiat, I. P. S. S. reținând la un dejun intim persoanele venite din București și câteva persoane din localitate.

Dela sate.

Inmormântarea prestului Nicolae Mănoiu.

— 15 Februarie 1909.

Astăzi Duminecă, în 15 Februarie v. s'a săvârșit inmormântarea veteranului paroh dela biserica veche din Șimon-Bran, N. Mănoiu, care timp de 60 de ani a servit la altarul Domnului, și care lin și ușor, fără multe dureri și boală îndelungată, s'a stâns la frumoasa etate de 86 ani.

Răposatul în Domnul a fost ultimul reprezentant în tractul nostru al acelei generații de cucernici preoți, eșii din frunzele familiei de țărani, cari nu se deosebeau mult de aceștia, nici după limbă, nici după port, și cari nici multă carte nu aveau, dar aveau deplină conștiință a sfînteniei derului răvârsat asupra lor, știință câștigată din citirea bibliei, acest izvor nesecat de învățătură și cumințenie, a pidalionului, a vieții sfinților ș. a., știa să o toarne în sufletele și inimile ascultătorilor, nu în parabole, hiperbole, fraze, metafore, perioade și alte formule ale oratoriei măiestrite, ci în limbajul popular, dulce, ougător, vioi și înțeleșul tuturor. Pentru aceea „propovedaniile“ sale adeseori aveau mai mare efect decât multe din „omiliile“ moderne.

Pe la 1860 mai mulți fruntași brăneni se hotărâseră să înființeze o școală centrală în Bran, pentru elevii din cursurile superioare ale școlii populare. Răposatul paroh Mănoiu, însușit de această idee și pentru grabnica ei realizare, se oferă însuși de învățător, fără plată — al acelei școli, și un an de zile învăță carte pe copii în casele proprii, în lipsă de alt local corăspunzător.

Tot cam pe atunci, acei fruntași hotărâseră și înființarea unui fond pentru școala de fete, ce era să se înființeze tot în centru.

La inițiativa protopopului după vremuri, a actualului I. P. Sfințit Arhiepiscop și Metropolit Ioan Meșianu, — căci în care colțșor din împrăștiatele sate brănene nu se resimt și astăzi fructele neo-

bositei sale activități încă de atunci? — oare a contribuit atunci însuși cu o sumă însemnată, se pune baza acelui fond. Între alți sprijinitori îl vedem și pe părintele Mănoiu, care până la sfârșitul vieții, ca nici un altul, și-a plătit regulat cotizațiunile anuale la acest fond.

Răposatul a fost membru al sinodului protopopesco, vice-prezident al reprezentanței bisericilor brănene și membru al eforiei școlilor centrale.

Inmormântarea decedatului s'a făcut cu evlavie și pompa cuvenită. Lume foarte multă, cu deosebire fiii săi sufletești, au alergat cu mie cu mare să dea sărătura cea mai de pe urmă bunului lor păstor.

Elevii școlilor centrale, conduși de învățători, apoi învățători din cele mai multe comune brănene, și alți onorațiori și stimatori ai defunctului, au ținut să-i dea cinstea cea mai de pe urmă, petrecându-l la groapă.

Prohodul s'a făcut de către 14 preoți, în frunte cu dl. protopop al Brașovului, Vas. Voinea, al nostru fiind în afaceri oficiale afară din tract.

Tot Dsa a ținut și cuvântarea funebrelă, cu cunoscuta-i dexteritate și competență.

La mormânt a mai vorbit păr. Iosif Comanescu din Codlea, luându-și duios rămas bun dela duhovnicul său.

Pe răposatul îl jalește: soția sa, fiii: Dr. N. Mănoiu, preotul Ioan, George, amplotat comunal, și alte număroase rudeni.

După inmormântare s'a servit obișnuita pomă, pentru țărani în spațioasa curte, ear pentru inteligență în casă.

Dumnezeu să-l odihnească în latimea celor drepi!

Delabran.

NOUȚĂȚI.

Delegațiunea congresuală în chestiunea mănăstirilor. Sâmbătă și Duminecă s'a întrunit în reședința episcopescă din Arad, sub președința P. S. Sale Episcopului Ioan I. Papp, membrii delegațiunii congresuale și jurișconșulii proceselor mănăstirești, spre a stabili textul definitiv al replicii bisericii române. Au fost de față P. S. Sa Episcopul Ioan I. Papp, arhimandritul Filaret Musta, Augustin Hamsea și Vasile Mangra, protosinodul Roman R. Ciorog și dd. Dr. Nicolae Oncu, Emanoil Ungurianu, Dr. Emil Babeș, Titu Hoțeg, Petru Truța și Vasile Goldiș.

Agrațiati. Regele Sârbiei Petru a grațiat pe ofițerii osândiți în procesul pentru conjurația dela Craguevaț.

Pentru nefericiții din Italia. În legătură cu cele comunicate mai înainte, dl. comite suprem și comes săsesco Gustav Thalmann ne comunică, cumcă pentru nefericiții din Italia a mai intrat la comitetul local de ajutorare, suma de 100 coroane, donată din partea casei săsești de păstrare din Sibiu și 10 coroane donate din parte deputatului dietal, Emil Trauschenfels. Ambele sume au fost trimise la locul destinațiunii. Mai notăm, că la conistoriul nostru arhidieceșan au încurs pe seama nefericiților din Italia peste 2000 de coroane, iar la conistoriul bisericeii săsești peste 3000 de coroane.

tari. Împăratul acum prea era pornit pe glume și răs, decât să se poată supăra, când râdea cineva la vorbele lui. Pe lângă aceasta piticul mărturisise și tare, că e gata să bea vin, căi poftosco. Împăratul se îmbânzi, Răcănel deșărtă iarăși un pahar și nu se vedea să-i fie rău, apoi aduse vorba la mascaradă.

— „Nu știu cum mi-a trăznit în minte“, începu piticul foarte liniștit, parcă n'ar fi gustat un strop de vin, „dar tocmai atunci, când Măria Ta, prealuminată împărate, ai lovit fata și i-ai turnat vinul în față — tocmai când Măria Ta ai isprăvit treaba asta, și când afară la fereastră papegalul a dat un sunet ciudat, fără veste mi-am adus aminte de o petrecere cu măști, minunată, — care desfătează grozav lumea în țara mea de naștere, acolo e mult obișnuită, dar aici ar fi cu desăvârșire ceva lucru nou. Greutatea e, că trebuie să fie opt oameni de toți, și“ —

— „Noi suntem opt!“ — strigă împăratul, bucurându-se d'asa descoperire ageră din partea sa. „Opt în cap. — Eu și sfetnicii mei șapte! S'auzim! Ce-i povestea?“

— „La noi,“ urmă piticul, „jocul se cheamă opt orangutani în lanțuri; și dacă e bine pus la cale, face un haz, cum nu se mai pomenește în lume și țară.“

— „Avem să-l punem la cale“, zise împăratul sculându-se și plecându-și pleoapele.

— „Hazul de căpetenie“, urmă Răcănel, „este spaima cocoanelor, când văd pe cei îmbrobodiți.“

— „Să trăiască!“ — urlă împăratul într-o gură cu șapte sfătuitoari.

— „Eu am să mă îngrijesc și să vă îmbrac în orangutani,“ grăi piticul, „lăsați pe mine. Asemănarea o să fie atât de mare, încât lumea toată are să vă socotească drept feară sălbatică, — și o să vedeți cum se vor înspăimânta și se vor minuna.“

— „A! așa mai înțeleg!“ strigă împăratul. „Răcănel, să știi, că te fac om!“

— „Lanțurile vor sluji ca, huruind și zornăind, să mărească zăpăceala și spaima. O să creadă, că ați scăpat, și ați fugit de sub grăja păzitorilor. Măria Ta! nici nu poți să-ți închipuești, ce fel de întâpărire au să facă la mascarada cei opt orangutani, legați d'olaltă în lanțuri. Vor socoti cei mai mulți, că sunteți adevărate feară sălbatică, iar când o să vă aruncați urlând și tipând în mulțimea fumeosă împodobită a domnilor și a doamnelor: „O, are să fie ceva de tot neobișnuit!“

— „Da! Să facem“, zise împăratul! Vremea era foarte înaintată; și iute au plecat cu toții să îndeplinească planul lui Răcănel.

Hainele de orangutani, după socoteala piticului, aveau să fie simple și po-

trivite cu gândurile lui. Dobitoacele de acest soi erau, pe vremea aceea, foarte puțin cunoscute. Piticul a pregătit hainele și le-a dat o înfățișare destul de dobitoacească și cumplită, se credea că așa trebuie să fie orangutanii din păduri. Împăratul și sfetnicii lui mai întâu au fost cusăți în cămăși și pantaloni strâmți de lână, după aceea au fost mușiați în păoură. Scoși din păcură, unul a zis să le lipească d'asupra pene de pasere. Piticul a răspuns îndată, că nu se potrivește așa ceva, și a încercat să tâlmăcească celor opt tovarăși și să-i facă a înțelege, că părul unui dobitoac, cum e orangutanul, sămănă mai mult cu fuiorul decât cu pana pasărească. Așa s'au învoit, să lipească deasupra păcurii un strat gros de fuior. Pe urmă au adus lanțul lung de fier, înfășurându-l vartos întâi pe după mijlocul împăratului, după aceea pe rând împrejur corpului celorlalți șapte, și cu toții au fost legați bine unul de altul. Sfârșindu-se ferecatul s'au așezat orangutanii la oarecare depărtare unul de altul, alcătuiind un cerc împunător. Ca să fie treaba și mai bună, Răcănel a prins un capăt al lanțului și l-a trecut de-a curmezișul prin mijlocul cercului...

Locul de întrunire era o sală înaltă, largă și rotundă. Lumina pătrundea de sus, prin o singură fereastră, în tavan. Sala era folosită mai ales seara, fiind lu-

minată de un mare sfeșnic cu multe brațe; iar sfeșnicul, spânzurând în mijlocul dela fereastră boltituri, se putea lăsa în jos și în sus cu ajutorul unei mașinării. Și ca să nu strice înfățișarea frumoasă a salei, mașinăria nu era întocmită acolo sus la boltitură, ci mai departe, d'asupra coeprișului.

Impodobirea sărbătorească a salei a fost lăsată în grija Domniei. În unele amănunte însă a primit îndemnul prietenului său, a piticului, care știa să lucreze în anumite împrejurări cu socoteală și pricepere deosebită. La sfatul lui s'a întâmplat, de sfeșnicul cel mare cu prilejul acestei sărbători a fost luat din locul lui. Luminările de ceară, fiind și de altcum foarte calde, ar fi picăturit și ar fi fi stricat rău bogatele haine ale musafirilor. Sala avea să fie înșesată de lume, și era cu neputință ca oamenii să nu se oprească la mijloc, va să zică la locul de sub sfeșnicul pomenit. S'au aninat însă de păreții salei alte sfeșnice, vre'o 50 sau 60, la figurile de om ce împodobeau de jur împrejur sala, iar în mână dreaptă fiecare figură avea implantată câte-o făclie, — și flăcările lor răspândeau dulci mirezme.

(Va urma.)

Conferențe în Cernăuț. În două Dumineci din săptămânile din urmă dl. Dr. S. P. Pușariu a ținut conferențe publice într-una din salele universității din Cernăuț, vorbind despre istoria literaturii române la începutul veacului trecut.

Adresă de aderență. Locuitori români din comuna Fofeldea, lângă Sibiu, au trimis dlui deputat Maniu, pentru cucerirea sa ținută în afacerea limbii din armată, o frumoasă adresă de aderență, cu peste o sută de subscrieri.

Doliu la curtea română. În urma morții principesei Maria Tereza, soția principelui Wilhelm de Hohenzollern-Sigmaringen, curtea regală română a luat doliu pe timp de 6 săptămâni.

O conferență. Dl. G. Bogdan-Duică a ținut la „societatea femeilor române” în București o conferență despre piesa dlui Barbu Delavrancea „Așus de soare”, spunând că unii critici greșesc, când nu recunosc valoarea dramatică a piesei. Conferențiarul a citit câteva părți din dramă și a relevat marile ei calități, cari dovedesc că utorul este nu numai un admirabil stilist, ci și un puternic talent dramatic.

Hymen. Dșoara Mărioara Muica și domnul Ioan L. Imbăruș, învățător gr.-or. fidanțați.

Răsplata trădătorului. Guvernul francez a numit pe abatele Loisy profesor de religie la colegiul de France. Numirea aceasta e de importanță într-adevăr, că abatele Loisy e părintele „modernismului”, el e omul care a căutat să aducă în consonanță religia cu știința, lucrul pentru care a fost escocimat. În lupta purtată din partea bisericii catolice din Franța cu guvernul de acolo, abatele Loisy s'a pus apoi pe partea guvernului, care cum se vede a ținut să se arete recunoscător, dând abatelui un os de ros.

Nefericiții din Messina. În Paris a ținut medicul Cherot o conferență publică despre cele văzute și esperiate în Messina, unde a fost să dea ajutor medical celor nenorociți în urma groaznicului cutremur de pământ dela finea anului trecut. A spus lucruri îngrozitoare. Cu toate ajutoarele trimise din toate părțile, ceie au avut fericea să scape de moarte, se luptă acum cu foamea, pentru că din enormele ajutoare trimise, lor nu li s'a dat încă nimic. Nu știe nime unde sunt banii și ce s'a făcut cu ei! Ar fi trist, dacă ar fi așa!

† **Teofil Gheaja**, paroh în comuna Feleag, protopopiatul Sighișoara, după un morbo lung și greu și a dat sufletul în mâinile Creatorului Sâmbătă, în 14 Februarie st. v. în etate de 40 ani, după un serviciu la altarul Domnului de 15 ani, lăsând în gree țale familia sa numeroasă. Il depălege soția Elisaveta n. Cristea, copiii Remus, Valeria, Elisaveta, Mărioara și Romulus, precum neamurile și numeroși prietini și cunoscuți. Odihească în pace!

Oaspeți bulgari la Calafat. În urma înghețării Danării, Dumineca trecută au vizitat Calafatul câteva mii de bulgari din Vidin și împrejurimi. Oaspeții bulgari s'au prins în horă cu țărani dela periferia orașului, au asistat apoi la reprezentațiile teatrale date la căsarma de infanterie. Mulți locuitori din Calafat s'au dus tot atunci la Vidin, unde au fost bine primiți de poporul bulgar.

Desconsiderarea limbii române. „Patria” din Cernăuț scrie, că în bisericile cernăuțene limba română de un timp încoace a început a fi bagatelizată în mod de nesuferit, și aproape întreaga liturgie e celebrată în limba ruteană, înstrăinând astfel credincioșii români dela ceretarea bisericilor, unde aud celebrându-se numai rusește. Acest trist spectacol, cum afirmă „Patria”, și se oferă adesea chiar și în biserica catedrală din Cernăuț.

† **Toma Joandrea**, învățătorul din Suburbul Iosefia a încetat din viață azi, Vineri în 20 Febr. v. la 1 cară d. a., după scurte dar grele suferințe în etate de 74 ani. În mormântarea va fi Duminecă, în 22 Febr. v. la 3 oare d. a. din casa familiară strada bisericii nr. 9, în cimitirul bisericii parohiale.

Pentru apărarea păsărelelor. Un domn din Bavaria face propagandă d'a se înființa o societate de bărbați, cari să se lege a nu saluta nici o femeie, pe a cărei pălărie va fi întrebuițată, ca podoabă, o pasere, — căci femeile nu trebuie să încurajeze pe nimiciitorii păsărelelor.

Dușmanul feministelor. Duelul între deputatul rus și între prezidenta congresului feminist Filosofov nu s'a întâmplat, ci dreptatea s'a făcut pe cale judecătorească: deputatul, care insultase pe dna prezidentă, a fost osândit la închisoare pe o lună.

Fiume în zăpadă. Orașul Fiume, de pe țărmul mării, în diminețile trecute a fost surprins de un strat gros de zăpadă, de care fumanii n'au mai avut parte de aproape douăzeci de ani în asemenea belșug.

La „Reuniunea română agricolă sibiană” au fost primiți membri ordinari: Ioan Socu, revizor r. de finanțe (Sibiu), Aron Necșe, Petru Dobrotă jun., Ioan Florea, Ioniță Dancu, Petru Măcriș jun., Ioan David, Ioan Căliman jun., Floarea Florea, Petru Coman, Mihail Mateiu, toți econ.; Gavril Mihail, primar, Ioan Dancu, vice-primar, Nichie Radiciu, tutor orfan, Petru Popa, inv., Nicolae Bănescu, notar subst. toți din Cornățel și Augustin Bena, profesor (Sibiu).

La „fondul Victor și Eugenia Tordășianu” pentru înzestrarea fetelor sărace au mai dăruit clerical Ioan Podas, ales paroh în Cleveland (America) din prilejul căsătoriei sale cu dșoara Elena Moga (Előpatak), 1 cor.; Aurel Terchilă, silvanist (Tălmăcel), 40 bani, Iosif Tăulea, ales paroh în Dobârlău și soția sa Valeria, 3 cor.; Aurel Moga, notar (Veștem) din prilejul logodirei sale cu dșoara Valeria Tatu (Cornățel-Hunedoara) 1 cor.;

Mănare eftină. Fabrica drezdană de motoare, societate pe acții, a avut un succes colosal la expoziția internațională de motoare din St. Petersburg, dintre toți exponenții fabrica a fost împărțită cu cea mai mare distincție. — Nu s'a luat în considerare numai lucrul precis și materialul perfect, ci și mănarea eftină, prin ce motoarele societății pe acții drezdane ocupă locul prim. Voim deci a atrage atențiunea tuturor cumpărătorilor de motoare asupra anunțului ce apare în numărul de față al foii noastre.

ECONOMIE.

Imprumuturi ieftine.

Atragând și din parte-ne luarea aminte a economilor nostri asupra târgului de vite de prăsilă (al XX-lea) subvenționat de stat și de comitatul nostru, ce se va ține la 29 și 30 Martie n. în Sibiu, la care târg să află cele mai frumoase vite de vânzare, punem totodată în vedere membrii Reuniunii noastre, că în scopul cumpărării de vite de prăsilă dăm imprumuturi cu 5% interese, replătibile în 4 rate semestrale.

Doritorii de a cumpăra sunt îndatorați a ne aduce la cunoștință numele vânzătorului și a ne descrie vitele, ce vor să le cumpere. Imprumuturile să dau cu preferință membrilor, pe lângă obligațiune cu 2 giranți siguri.

Sibiu, 3 Martie n. 1909.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”.

Pantaleon Lucuța
prezident.

Vic. Tordășianu
secretar.

Cărți și reviste.

Candela, foaie bis.-literară, din Cernăuț, Nr. 2, din Febr. 1909, are următorul cuprins: Reformele recente în critica textului cărților T. N. de Dr. V. Gheorghiu. Virtutea creștină de C. Morariu. O serie de cuvântări ocazionale de R. Bărgăuan. Text rusec. Sfințirea și zidirea noilor biserică etc. de V. Zaharovski. Comunicări, întrebări, cazuri pastorale, cronică și bibliografie. Abonamentul 4 cor. pe jumătate de an. Administrația Cernăuț, strada Cherescul 7.

Pilde filosofesti, înțelepciunea popoarelor, din grecește, Valenii de Munte, edit. tip. „Neamul Românesc, 1909, o elegantă broșurică de 29 pp. Prețul 20 de bani. Se poate comanda și dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu.

„Vatra Școlară”, revistă pedagogică, Redactată de Dr. P. Șpan, profesor seminarial în Sibiu. — Nr. 1 pe Febr. s. c., are următorul cuprins: Cuvânt înainte. La situația învățătorilor noștri de Dr. P. Șpan. Eminescu ca rev. școlar de Șuteu, A. Șaguna (lecție practică pentru școala primară) de V. Năstăse, Din viața școlară de Dascălul, Din experiență, Dări de seamă, Informațiuni, Bibliografie. — „Vatra Școlară” se prezintă și de astădată în condițiuni foarte recomandabile, și merită să fie citită și sprijinită cu căldură de învățătorimea noastră din patrie. Abonamentul pe an 6 cor. pe 1/2 de an 3 cor.

„Biblioteca pentru toți, Nr. 422 cuprinde noua „Pentru Păine” de Sienkiewicz. E o novelă realistă în care Lorenzo și Marișia, tatăl și fiica sa, polonezi, părăsesc patria lor plină de amintiri duioase, pentru a merge în America în căutarea pâinei. Ademeniți de făgăduința înșelătoare a celor două elemente de resalțăre a neamului Polonez, pornesc spre New-York. Mîntea bătrânului clădește o lume de ferice și noroc. Se crede cel mai avut om, cu care nuse aseamănă nimeni din patria sa. Călcând pământul dorit tot palatul fericei se prăbușește, se scutură visurile ca florile de Mai. Sbuclumarea în făurirea unui trai îmbelșugat le sleesc puterile. Nenorocirea îi urmărește pretutindenea. Furtuna, sărăcia și revărsarea de ape în pustirile americane închid ochii bătrânului îndurerat, că nu-și mai poate vedea draga Polonie. Fica, nebulă, se sfărâșește în portul Newyork, frământată de dorul năvalnic după iubitul său Iasko din Lipiusk. Citindu-o, ochii picură lacrimi de milă. Un volum de peste 150 pagini, 30 bani. De vânzare la toate librăriile din țară. Catalogul complet al acestei Biblioteci a se cere la Librăria Alcalay, București.

Din public.†)

Mulțamită publică.

Reuniunea femeilor române pentru înfrumusețarea bisericii din Cincul-mare a aranjat o producțiune teatrală corală cu concursul reuniunii de cetire și cântări din loc în 7 Ianuarie v. (a II-a zi de Bobotează) cu scopul ca venitul curat să fie destinat fondurilor ambelor reun. uni.

Cu această ocaziune au binevoit a contribui cu suprasolviri benevole următorii: Maria Muntean, protopopeasă, Agnita 3 cor., George Fleșar, maior în Salzburg (de origine din Toarola) 12 cor., Dr. Daragus Andras, avocat 5 cor., Petru Titieni, candidat de avocat 2 cor., Dionise Stănuțel, învățător, 2 coroane, Ioan Titieni, cand. de adv. 3 cor., Dr. Adlef Emil, jude reg. 2 cor., Finkér Béla, cand. de adv. 1 cor. 40 fl., Ioan Bonea, inv. pens. — 60 fl., Ios. Hammer, comerciant, — 40 fl., F. Binder, farmacist 1 cor. 20 fl., Mihail Borger, cassar la bancă — 40 fl.; toți din loc.

La această producțiune s'a încasat suma de 261 cor., din cari scăzându-se

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta Redacțiunea nu primește răspunderea.

cheltuielile de 115 cor. 32 fl., a rezultat un profit curat de 145 cor. 68 fl.

Primească marinimoșii suprasolvenți și participanți sinceriile noastre mulțamiri, pentru obolul adus pe altarul Domnului și al culturii poporului român. Cincul-mare, în 28 Ianuarie 1909. Pentru comitet:

George Conta
paroh ort. rom.

Pentru înființarea unei biblioteci parohiale în parohia noastră, la rugarea mea mai mulți domni meseriași parohieni, au format un cor bărbătesc care pentru scopul amintit a dat în școală o petrecere populară, compusă din cântări și teatru.

Vin ca și pe această cale să mulțămesc Dlor meseriași coriști și episcopului Petru Joandrea, și cu deosebire Dlor George Moga și Ioan Stanciu, actori ai teatrului din loc.

Atât partea morală, cât și materială nu au lăsat nimic de dorit.

Și-au răscumpărat bilete: „Sebeșana” societate pe acțiuni în Sasbeș 5 cor., Lazar Tritean ref. școl. și as. cons. 5 cor.; Savu Avram 5 cor.; Zevedeu Murășan 4 cor.; eară seara la cassă au suprasolvit: Romul Platoș paroh Turnișor 2 cor.; Iacob Marchis, Ioan Moldovan Puiu, Petru Joandrea, Vasile Chiroa, Nicolae Ucenic, Lazar Imbăruș, Coman Mânzat, George Simtion, Andrei Theodor, Emil Moga, George Limpede, Samuil Gangolea, fiecare 1 cor.; Nicolae Avrigean 60 fl. Nicolae Mureșan, Nicolae Vintilă, George Bendorfean, Victor Trimbișas câte 40 fl. Ioan Cristea 30 fl. Maria Ucenic și Valeriu Vasilichi câte 20 fl.

Suma intratelor 128 cor. 10 fl. Eșitelor 91 cor. 48 fl. a rămas un venit curat de 36 cor. 62 fl. care s'a depus la bancă.

Mulțamind tuturor, îmi iau voie a face și următorul apel: Toți binevoitorii noștri să doneze pentru bibliotecă noastră de nou înființată, cărți sau bani.

Donățiunile rog a se trimite subscrierului (Str. lungă nr. 15) și se vor căuta pe cale ziaristică.

Sibiu, la 26 Februarie 1909.

Octavian Mureșan
paroh gr. ort.

Poșta ultimă.

Schimbare de tron în Sârbia.

În cercurile politice din Belgrad se afirmă cu toată pozitivitatea, că regele Petru al Sârbiei își va da în curând dimisia pentru a urca tronul fiul său, principele George.

Posta redacției.

„Influența reformatiunii...” se va publica.

„Un protocol de pe timpul epis. Moga” asemenea.

Teatru german.

Sâmbătă: Der Rechtsanwalt, comedie de Franz Molnár.

Răsufierea Dtră se ușurează

de-a binele deja după luarea primei dose din Emulsiunea lui SCOTT și această ușurare se va mări zilnic.

Aceasta e experiența a mii de oameni în decursul celor 32 ani trecuți.

Emulsiunea lui SCOTT

sporește în mod surprinzător puterile în general. Apetitul și somnul se reîntorc și mistuirea se re-gulează.

Veritabil numai această marcă — Pescarul — ca semn al garanției al experienței lui SCOTT.

1 (270) 5—5

Prețul sticlei originale cor. 2-50.

Se găsește în toate farmaciile.

Societatea pe acții pentru exploatarea și exportul apei minerale ungare

Budapesta V. Báthory u. 5.

Depozite generale la Dni:

Ludovic Fuchs și I. B. Misselbacher
în Sibiu (Nagyszeben).

APE MINERALE

sunt în depozit și se vând cu schimbul sticlelor următoarele:

Borszék, fântâna principală
Borszék, fântâna Kossuth
Borszék, fântâna Baltazar
Matild, din fântâna Bodok
Baross
Borhegy
Boholt

Előpatak
Rákosul-sup. „Maria”
Fehérkö
Gloria
Isvorul Hebe
Horgász

Hankó
Káson-Jakabfalva
Káson-Salutaris
Repat
Selter-săcuiesc
Stojka.

1909 B. I. 239/4.

[73] 1—1

Ō Felsege a Király nevében!

A nagyszebeni kir. járásbírósg mint bűntető bíróság becsületsértés vétségével vádolt Popica János elleni bűntényben Bunea Demeter mvádló által emelt vád felett Nagyszebenben 1909 évi február hó 24-én Bauer Gyula kir. albiró és Bélik Gergely jkvvezető, valamint Dr. Piso Jenő ügyvéd h. Hambasan János u. j. mint mvádló képviselője részvételével megtartott tárgyalás alapján a vád és védelem meghallgatása után hozta a következő

Ítéletet:

A kir. jbiroság Popica János vádlottat, ki 29 éves gör. keleti vallású, czerái születésű és czerái lakos, nős 1 gyermek apja foglalkozásra nézve községi tanító vagyonos írástudó, bitnőnek mondja ki a btkv. 261 §-ban irt s azon §. szerint minősülő becsület sértés vétségében, melyet azáltal követett el, hogy Czoódon 1909 évi február hó 6-án Bunea Demeter lelkész magánvádlónak azt mondta: „Te pap vagy? Te disznó vagy“.

Ezért a kir. járásbírósg vádlottat a btkv. 261 §. alapján a btkv. 91 §. alkalmazásával az 1892 XXVII t. cz. 3 §-ban irt czélokra 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett a nagyszebeni kir. járásbírósgához befizetendő s behajthatatlanság esetén a btkv. 53 §-a értelmében 3 (Három) napi fogházra átváltoztandó 15 (Tizenöt) korona pénzbüntetésre ítéli s kötelezi a felmerülő bűntügyi költségeknek az 1890 XLIII t. cz. 9 §-ban irt végrehajtás terhe mellett való megfizetésére.

Kötelezi továbbá vádlottat hogy mvádlónak 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett 24 kor. költséget fizessen meg, megjegyezve, hogy ezen összegben a magánvádló által előlegezett 8 kor. tanudij és bennfoglalatik.

Dr. Piso Jenő ügyvéd díját 16 koronában, állapítja meg saját fele irányában.

Köteleztetik továbbá vádlott, hogy az ítéletet indokaival együtt 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett saját költségén a „Telegraful Român“ című nagyszebeni lapban 1 izben közzétettesse.

Nagyszeben, 1909 évi febr. hó 24-én.

Bauer s. k.,
kir. albiró.**Indokok.**

A vád szerint terhelt (lásd a rendelkező részt).

Minthogy terhelt ezen cselekményét előbb tagadta, azonban a kihallgatott Popoviciu Demeterné tanu vallomása után ki a tényt a vád szerint igazolta — beismerte s így bíróság azt bizonyítottak vette.

Vádlott ezen cselekménye a btkv. 261 §-ban irt becsület sértés vétségének tényálladékat kimeríti, őt abban bűnösnek kellett kimondani s figyelembe véve mint enyhítő körülményeket vádlott beismerését, büntetlenelő életét, családosi voltát, melyekkel szemben, súlyosító körülmény nincs a btkv. 91 §. alkalmazásával az ítélet rendelkező részében irt büntetés volt kiszabandó.

Kötelezni kellett vádlottat bűnössége kimondása folytán a B. P. 480 §. alapján a bűntügyi s a magánvádlónak okozott, szintén bűntügyi természeti költségek megfizetésére.

A hirlapi közzététel mvádló híváságára a btkv. 277 §-a alapján rendeltetett el.

Az ügyvédi díjakra vonatkozó intézkedés a B. P. 485 §-án alapszik.

Nagyszeben, 1909 évi febr. hó 24-én.

Bauer s. k.,
kir. albiró.

Nr. 80/1909.

[71] 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător la școala confesională ortodoxă română din Blășfalăul de sus protopresbiteratul Bistrița, să publice concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Salarul anual împreună cu acest post este 600 coroane încasat prin repartitie dela popor, cuartir, lemne și grădină și se va plăti celui ales suma conveniendă din ziua în care va ocupa postul.

Concurenții să-și înainteze cererile de concurs în termenul indicat subsemnatului oficiu protopresbiterat.

Blășfalăul de sus, în 16 Februar 1909. Oficiul protopresbiteratului ortodox român al Bistriței.

Vasile Bălan
adm. presb.

Nr. 2473/1909.

[70] 1—2

Aviz de târg Timișan.

În anul curent târgul de țară dela sf. Iosif se va ținea din 18 Martie până inclusive 22 Martie 1909.

Mânarea a tot felul de vite în târg e permisă de Joi 18 Martie 5 oare dimineața.

Temesvár, 14 Februarie 1909.

Dela căpitănatul suprem orașenesc:

Francisc Beé
căpităn suprem.Viță
de vie
al-toită

expediază sorte curate, sub garanție, în sortiment bogat, de ani cunoscuta și solida firmă:

Prima plantatiune de vițe de pe Târnave.

Proprietar: **FR. CASPARI**,
Mediaș, Nr. 62 (Transilvania).

Rog a cere catalog ilustrat!

Catalogul conține scrisori de recunoștință din toate părțile țării și poate deci fiecare posesor de vie a-și cere informațiuni despre soliditatea numitei firme, dela persoane cunoscute. (292) 28—34

Garanția cea mai intensivă.

Condiții de plată favorabile.

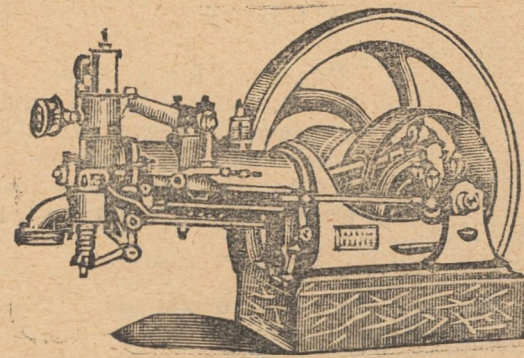
Fabrica drezdană de motoare, societate pe acții, una dintre cele mai vechi și mai mare

FABRICĂ DE MOTOARE
din Germania

liferează

Motoare și Locomobile

cunoscute de perfecte, durabile, precise, cu funcțiune sigură și cu mănare ieftină de

Benzin Uleu brut
Gaz Acetylin

Agentia generală și depositul

IGNÁZ GELLERT et CO., Budapesta, Teréz körut 41.

(871) 8—12

Telephon Nr. 12—91.

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnătoră de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

ANTONIU NOVOTNY

în Timișoara-Fabric

se recomandă spre pregătirea clopotelor noue, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanță de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte, în dată ce clopotele sunt bătute de o lature, fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate (150) 36—52

Clopotele găurite

o invențiune proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrare mai voluminoasă de cât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru facerea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut, ca și spre turnarea de toace de metal.

Prețcuranturi ilustrate gratis.

„SECAȘANA“, cassă de credit și economii în Ludoșul-mare (comitatul Szeben).**Convocare.**

Domnii acționari ai cassei de credit și economii „Secășana“ societate pe acții în Ludoșul-mare sunt invitați prin aceasta în senzul §-lui 29 din statutele societății la

I-a adunare generală ordinară,

ce se va ținea în Ludoșul-mare Luni în 22 Martie 1909 st. n. la orele 1 după amezai în localul băncii cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea adunării generale.
2. Raportul direcțiunii despre rezultatul anului de gestiune 1908.
3. Raportul comitetului de supraveghiere și propunerea acestuia.
4. Aprobarea bilanțului și darea absolutului direcțiunii și comitetului de supraveghiere.
5. Decisiune asupra împărțirii venitului curat.
6. Statorirea marcelor de prezență pentru membrii direcțiunii și comitetului de supraveghiere.
7. Urcarea capitalului social.
8. Alegerea unui membru în direcțiune pe restul de 2 ani.
9. Alegerea comitetului de supraveghiere pe o perioadă de 3 ani.

Domnii acționari cari voese a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotenți în conformitate cu §. 32 din statutele societății, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual dovezile de plenipotență cel puțin cu 1 oră înainte de începerea adunării la cassa societății în Ludoșul-mare.

Ludoșul-mare, în 27 Februarie 1909.

Direcțiunea.

(75) 1—1

Activa — Vagyon.

Contul Bilanțului cu 31 Dec. 1908. — Mierleg számla 1908. dec. hó 31-én.

Pasiva — Teher.

	K	f
Cassa în număr — Készpénzkészlet	3,050	71
Cambii de bancă — Bankszerű váltók	32,290	—
Imprumuturi ipotecare — Jelzálogos kölcsönök	18,898	—
Imprumuturi pe obligațiuni cu cavenți — Kötelezvény kölcsönök kezesek mellett	46,480	—
Mobiliar — Berendezés	518	72
după amortizare — leírás után	118	72
Interese restante — Hátralékos kamatok	794	76
	101,413	47

Egite — Kiadások.

Contul Profit și Perdere — Nyereség és Veszteség számla.

Intrate — Bevétel.

	K	f
Interese: — Kamatok:		
pentru dep. spre fructificare — kamat betétek után	1,115	02
pentru reescont — visszszámított váltók után	220	03
pentru cont-curent — nyílt számla után	1,444	01
Spese: — Költségek:		
chirie — házber	80	—
spese de birou, încălzit, luminat etc. — irodai költségek, fűtés, világítás stb.	282	52
competință de timbru — bélyegilleték	114	—
Porto-poștal — Postabér	57	10
Salare ampoiaților — Tisztviselők fizetése	600	—
Contribuțiune — Adó	443	94
Amortizare din mobilier — Leírás a berendezésből	118	72
Profit curat — Tiszta nyereség	2,450	08
	6,925	42

	K	f
Interese: — Kamatok:		
de escont — lezámitolt váltók után	1,899	76
de imprumut. ipotecare — jelzálogos kölcsönök után	1,179	31
de imprumuturi pe obligațiuni cu cavenți — Kötelezvény kölcsönök után	2,456	55
Provizioni și taxe de scris — jutalékok és írásdíj	1,389	80
	6,925	42

Ludoșul-mare, la 31 Decembrie 1908. — Nagyludas, 1908 évi december hó 31-én.

Spornic m. p., director executiv — vezér igazgató.

A. Staicu m. p., cassar — pénztárnok.

Direcțiunea: — Az igazgatóság:

I. Cosma m. p., prez.

Ioan Albon m. p.

Moise Popp m. p.

Romul Luca m. p.

A. Staicu m. p.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în ordine și consonanță cu registrele principale și auxiliare. — Alolított bizottság fennli számlákat megvizsgáltuk és helyesnek és a fő és segédkönyvekkel összhangzásban találtuk.

Comitetul de supraveghiere: — A felügyelő bizottság:

Ilie Pop m. p., prez. — elnök.

Stefan Medesán m. p.

Ioan Staicu m. p.

Dumitru Ivan m. p.

Nicolae Dobrota m. p.